

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1943 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Genom en den 5 mars 1943 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 100, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 30 december 1939 angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m., vilken jämlikt lag den 15 maj 1942 (nr 240) gäller till och med den 30 juni 1943, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1944.

Lagen den 30 december 1939 (nr 951) angående vissa utfästelser rörande införsel och utförsel av varor m. m. gäller, enligt lag den 15 maj 1942, nr 240, till och med den 30 juni 1943. Enligt förstnämnda lag äger Kungl. Maj:t med riksdagens samtycke vid krig eller krigsfara, vari riket befinner sig, eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden förordna, att utfästelse, som innebär inskränkning i friheten att till riket införa eller ur riket utföra eller inom riket förfoga över varor eller att fortskaffa eller eljest befordra varor till eller från riket eller inom riket, skall, där inskränningen är eller kan antagas vara av beskaffenhet att tjäna främmande makts intresse, icke vara gällande med mindre tillstånd till utfästelsen lämnats. Under tid, då riksdagen ej är samlad, äger Kungl. Maj:t meddela provisoriskt förordnande i förenämnda hänseende. Genom förordning den 30 december 1939, nr 952, har Kungl. Maj:t med samtycke av 1939 års urtima riksdag (skrivelse nr 21) meddelat i lagen avsett förordnande att gälla tills vidare.

Tillstånd som i lagen avses lämnas, för särskilda fall eller i därom utfärdade kungörelser, av Kungl. Maj:t eller den Kungl. Maj:t därtill bemyndi-

gar. Har tillstånd meddelats och utfästelsen förty blivit gällande, medför det straffpåföljd för vederbörande att handla i strid mot utfästelsen.

Genom brev till statens handelskommission den 30 december 1939 (S. F. S. nr 953) har Kungl. Maj:t bestämt, bland annat, att det skall ankomma på kommissionen att för särskilda fall meddela tillstånd till utfästelse enligt ifrågavarande lag, att emellertid ärende, som nyss sagts, skall av kommissionen med eget utlåtande underställas Kungl. Maj:ts prövning, när ärendet rör fråga av principiell betydelse eller allmän räckvidd eller kommissionens ordförande eljest finner ärendet vara av sådan beskaffenhet att underställning lämpligen bör ske, samt att, där kommissionen finner omständigheterna föranleda utfärdande av sådan kungörelse, som omförmäles i lagen, kommissionen har att till Kungl. Maj:t inkomma med förslag i ämnet. Med stöd av förenämnda bemyndigande har kommissionen i ett stort antal fall lämnat tillstånd till utfästelse, varom här är fråga. Efter förslag av handelskommissionen har vidare Kungl. Maj:t *dels* genom kungörelse den 1 augusti 1940 (nr 738) lämnat generellt tillstånd till sådan utfästelse enligt förevarande lag, som avgives av importör och angår från Schweiz förvärvade varor, *dels ock* genom kungörelser den 28 februari 1941 (nr 85) och den 20 november 1942 (nr 881) lämnat generellt tillstånd till sådan utfästelse enligt samma lag, som avgives av exportör och angår svensk vara som befordras med järnväg genom Tyska riket och därifrån till eller genom Spanien eller Portugal respektive befordras genom Tyska riket eller av Tyska riket besatta områden till Spanien eller Portugal. Såsom förutsättning för de sålunda av Kungl. Maj:t lämnade tillstånden gäller, att utfästelsen överensstämmer med vid vederbörande kungörelse fogat formulär.

I propositionen anför *föredragande departementschefen, statsrådet Gjores*, att under rådande förhållanden behov alltjämt föreligger av en lagstiftning av förevarande slag, samt att med hänsyn härtill lagens giltighetstid bör förlängas, förslagsvis till och med den 30 juni 1944.

Lagrådet har lämnat det upprättade lagförslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 100, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 mars 1943.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit
från f ö r s t a kammaren: herrar *Schlyter, Gärde, Karl Emil Johanson, Branting, Brandt, Ahkvist, Verner Andersson* och *Lindblom*;
från a n d r a kammaren: herrar *Lindqvist, Hedlund* i Östersund, *Ryberg, Olsson* i Mellerud, *Berg, Björling, Lindberg* i Stockholm och *Birke*.
